

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2013
7. volební období

Z Á P I S

z 4. schůze
zahraničního výboru
konané 16. prosince 2013

Přítomni: prezenční listina

Omluveni: prezenční listina "

Schůzi zahájil př. K. Schwarzenberg ve 13.00 hod. Uvedl, že schůzi svolal z důvodu projednání aktuální situace na Ukrajině. Poslanci s navrženým pořadem schůze souhlasili /hlasování 11-0-0/.

Návrh pořadu jednání:

- | |
|--|
| <ol style="list-style-type: none"> 1. Informace k aktuální situaci na Ukrajině 2. Sdělení předsedy 3. Přípomínky a podněty poslanců |
|--|

Omluveni z jednání byli poslanci a poslankyně Konečná, Číp, Stropnický, Böhnisch.

1. Informace k aktuální situaci na Ukrajině

Nám. J. Schneider v návaznosti na usnesení rozpočtového výboru o plošných škrtech v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu požádal na úvod členy zahraničního výboru o zohlednění problematiky kurzových rozdílů v rozpočtové kapitole MZV při diskusi na výše zmíněné téma v Poslanecké sněmovně. K tématu Ukrajiny informoval o právě probíhající Radě pro zahraniční záležitosti na úrovni ministrů zahraničí v Bruselu, která taktéž řeší situaci na Ukrajině. Připomněl probíhající protesty po nepodepsání asociační dohody Ukrajiny s EU. Popsal dva výraznější pokusy hromadného násilí rozehnat účastníky demonstrací. Uvedl, že řada lidí je za účast na pokojných demonstracích stíhána a situace je stále napjatá. Zmínil neúspěšný pokus hlasování o nedůvěře ukrajinské vládě. Informoval o konání „kulatého stolu“ za účasti prezidenta Janukovyče. Věnoval se také tématu provládnic demonstrací. Shrnuje průběh doplňkových voleb do ukrajinského Parlamentu. Vyjasnil výrok eurokomisaře Füleho o suspendaci jednání s Ukrajinou ze strany EU. Stručně popsal proces, který měl směřovat k podpisu asociační dohody.

Senátor J. Štětina ocenil účast ministra zahraničí Jana Kohouta v místech dění a popsal setkání, zkušenosti a poznatky ze svého pětidenního pobytu na Ukrajině. Dotázal se nám. J. Schneidera, zda může jeho slova k výroku eurokomisaře Füleho tlumočit panu Danylyšynovi žijícímu v politickém azylu v ČR, s čímž nám. J. Schneider souhlasil.

Př. K. Schwarzenberg se na základě zkušeností ze své návštěvy Ukrajiny vrátil k jednání u „kulatého stolu“ a jeho složení. Potvrdil slova nám. Schneidera, že jeho reprezentativnost je diskutabilní. Zmínil se o ukázněnosti a výdrži lidí během demonstrací. Popsal atmosféru na demonstracích. Zdůraznil chybějící jasné vedení. Nastínil otázku, jaké argumenty vedly prezidenta Janukovyče k odstoupení od podpisu asociační dohody.

Posl. P. Plzák se dotázal zda by se v případě předčasných voleb situace na Ukrajině změnila, jaký je následný scénář demonstrantů v případě, že dosavadní vláda nebude reagovat, na názor na spravedlnost odsouzení Julije Tymošenkové. Poslední dotaz směřoval k otázce trvání existence námořní základny Ruska na Krymu v případě přistoupení Ukrajiny k EU.

Posl. J. Foldyna vnesl otázku, zda byl př. Schwarzenberg na Ukrajině jako předseda zahraničního výboru nebo soukromě.

Př. K. Schwarzenberg odpověděl, že se jedná o tutéž osobu.

Posl. J. Foldyna se dále dotázal, proč se ČR nesnaží o oficiální jednání s oběma stranami konfliktu. Vyjádřil názor, že emocionální eskalace při demonstracích na náměstích nevede k řešení situace, ale spíše k riskantním akcím jako tomu bylo například v Lybii či Sýrii. Nastolil otázku hrazení nákladů, které by Ukrajině v případě sblížení s EU vyvstaly - zda je EU ochotna takové náklady nést. Poukázal na podivnost, že na ukrajinský Parlament najíždí buldozér v době přísných bezpečnostních opatření.

Nám. J. Schneider zdůraznil, že se jedná o asociační dohodu nikoli o přístup Ukrajiny k EU. Uvedl, že asociační dohoda nepředstavuje přerušení vztahů s Ruskem. K otázce nákladů konstatoval, že již byl vytvořen harmonogram jednotlivých fází realizace případné asociační dohody. Připomněl zvýšený zájem EU o uzavření dohody mezi Ukrajinou a Mezinárodním měnovým fondem v případě podepsání dohody. Analyzoval případ J. Tymošenkové se zdůrazněním, že se jedná o strukturální problém související s oddělením politické a kriminální odpovědnosti. Konstatoval, že její případ mediálně zastínil jiné skutečnosti, přestože více než rok probíhala jednání k různým aspektům asociační dohody. Ve věci námořní flotily neshledal právní ani faktický důvod, který by bránil členskému státu EU mít na svém území základnu státu nečlenského. V souvislosti s případnými ukrajinskými volbami uvedl, že je v danou chvíli složité odhadnout budoucí vývoj. Vyjádřil postoj MZV podporující vyjednané řešení namísto řešení pod tlakem. Připomněl vedle opozice existenci neorganizované síly. Zdůraznil potřebu prošetření incidentů doprovázejících demonstrace vedoucí k vyjednávání o politickém řešení.

Př. K. Schwarzenberg poznamenal, že také na Ukrajině se projevuje nedůvěra lidí v politické strany.

Posl. M. Šarapatka uvedl, že na základě získaných informací i zpráv z tisku nabyl dojmu, že ze strany ČR dochází k jednoznačné podpoře demonstrující síly, což je v rozporu s postojem jiných zemí. Poukázal na nebezpečí strany Svoboda s výrazně nacionalistickými či protižidovskými prvky v programu. Ve věci pozastavení podpisu asociační dohody zmínil informaci z tisku, kdy bylo údajně Ukrajině za podpis dohody nabídnuto z EU 510 000 000 euro, což shledal neadekvátní ve vztahu ke ztrátě kontaktů s Ruskem.

Posl. P. Holík navrhl vyzvat k jednání představitele veřejnosti a opozici na straně jedné a vládní síly na straně druhé. Vyjádřil podporu Ukrajině v občanském zápase o vstup do EU. Současně však sdělil názor nezasahovat do ukrajinských sporů a jednat s oběma stranami konfliktu.

Př. K. Schwarzenberg sdělil svůj úmysl setkat se se zástupci vládních stran, což však bylo z jejich strany odmítnuto. Zmínil možné důvody jejich reakce.

Nám. J. Schneider poukázal na rozdíl v diplomacii na vládní a parlamentní úrovni a popsal nedávné kroky ministra zahraničních věcí a prezidenta ve věci Ukrajiny. Připomněl, že ve vztahu Ukrajiny a EU se jedná o podpis asociační dohody a dohody o volném obchodu. Vyjádřil se k finančním kompenzacím za ztráty z podpisu dohody a vysvětlil finanční prostředky plynoucí Ukrajině z asociační dohody. Zdůraznil, že podepsání asociační dohody není jediným důvodem demonstrací probíhajících na Ukrajině a připomněl nespokojenost obyvatel s chováním politických elit. Uvedl, že snaha seznámit se s motivy dané nespokojenosti nemůže být chápána jako stranění opozici, současně zopakoval fakt, že opozice není jednotná. Informoval, že MZV monitoruje a je si vědomo sporných momentů strany Svoboda, avšak zaregistrovalo v posledních měsících její odklon od extremistických projevů.

Př. K. Schwarzenberg popsal dva možné scénáře přístupu Ukrajiny k asociační dohodě - standardní průběh s normálními náklady nebo hospodářská válka ze strany Ruska s nepředvídatelnými důsledky.

Senátor J. Štětina na základě svých zkušeností konstatoval, že účast strany Svoboda na demonstracích byla minimální. Ke svým jednostranným jednáním uvedl, že tak činil z osobních důvodů souvisejících s názorovou blízkostí s opozicí a zástupci lidu.

Posl. R. Kostřica vyzval k poděkování K. Schwarzenbergovi a J. Štětinovi za jejich návštěvu Ukrajiny. Ocenil jejich podporu tamnímu obyvatelstvu. Konstatoval, že sledává situaci na Ukrajině jako boj mezi zastánci EU a Ruska.

J. Skalník, zástupce ředitelky Odboru států severní a východní Evropy MZV, analyzoval otázku nákladů Ukrajiny související s podpisem asociační dohody a stručně rozebral jednotlivé částky, o kterých se diskutovalo v médiích. Vyčíslil přínosy pro Ukrajinu z odpuštěných tarifních poplatků.

Př. K. Schwarzenberg shrnul diskusi do tří bodů. Vyjádřil podporu přiblížení Ukrajiny k EU, vyzval obě strany konfliktu k nepoužívání násilí a popřál ukrajinskému lidu, aby našel společnou cestu.

2. Sdělení předsedy

Př. K. Schwarzenberg upozornil členy zahraničního výboru na pozvánku na akci pořádanou předsedou Senátu Milanem Štěchem a ministrem průmyslu a obchodu Jiřím Cíencialou k prezentaci Světového energetického výhledu Mezinárodní energetické agentury. Informoval poslance, že termín následující schůze výboru bude stanoven po schválení časového harmonogramu pravidelných akcí Poslanecké sněmovny na 1. pololetí 2014.

3. Přípomínky a podněty poslanců

V tomto bodě nevystoupil nikdo z poslanců.

Schůze výboru skončila ve 13.55 hodin.

/Zapsala Zuzana Putnářová, tajemnice ZAV/

Milan Š a r a p a t k a v. r.
ověřovatel výboru

Karel S c h w a r z e n b e r g v. r.
předseda výboru